

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

BESLUT
2010-07-09
Meddelat i Göteborg

Mål nr
14049-10 E
Enhet 1:1

SÖKANDE

Tage & Söner Byggnads AB, 556118-4440
Rödskullsvägen 4
302 41 Halmstad

MOTPART

Laholms Kommun
Teknik- och servicekontoret
Humlegången 6
312 80 Laholm

2010 -07- 0 9	
Ans	
Dir	
Doss	ArbM

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU);
nu fråga om interimistiskt beslut

BESLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Beslutet gäller omedelbart.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**BESLUT****YRKANDEN M.M.**

Laholms Kommun (kommunen) har genomfört en upphandling av en byggentreprenad för Veingeskolan F-9, Fas 2-3. Av tilldelningsbeslut den 29 juni 2010 framgår att Skanska Sverige AB (Skanska) vunnit upphandlingen.

Tage & Söner Byggnads AB (bolaget) yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett, innebärande att kommunen ska förpliktas att göra om anbudsutvärderingen, varvid Skanskas anbud inte ska medtas vid prövningen. Därutöver yrkas att förvaltningsrätten ska förordna interimistiskt att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Bolaget anför i huvudsak följande. Av tillfrågningsunderlaget tillhörande handling, Hissdokumentation, punkten 7, framgår att transportsystem ingår i byggentreprenaden och att hissinstallationerna i entreprenaden hör till byggentreprenaden. Av tillfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter, AFB.31 framgår att anbud ska vara uppställt enligt anbudsformulär för samtliga fackområden. Av anbudsformuläret för byggentreprenaden i upphandlingen framgår i det inledande stycket att anbudet bl.a. omfattar att utföra hissinstallation. Anbudsformuläret efterfrågar separat pris på hissinstallationen.

Skanska har avgett anbud i anbudsformulär och därvid uppenbarligen feltolkat tillfrågningsunderlaget som att hissinstallationen innefattades i entreprenaden. Skanska har inte prissatt hissinstallationen och har för övrigt tagit bort ordet hissinstallation från åtagandet i det första stycket i anbudsformuläret.

För upphandlingen gäller utöver bestämmelserna i Administrativa föreskrifter standardavtalet AB04. AB04, 1 kap. 2 §, styr anbudsgivares tolkning av tillfrågningsunderlaget. Av denna framgår att kontraktshandlingar-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**BESLUT**

na kompletterar varandra. Enligt kommentaren till bestämmelsen är den ett uttryck för principen att ett arbete som ska ingå i entreprenaden bara behöver redovisas på ett ställe så länge handlingarna är lämpligt och konsekvent samordnade. Uppgiften i handlingen Hissdokumentation gör att en anbudsgivare haft att utgå från att hissinstallationen även innefattats i byggentreprenaden. Det sagda gäller särskild med hänsyn till anbudsformulärets uppställning med angivande av hissinstallation i omfattningen, och separat pris avseende hissinstallationen. Det finns inget utrymme för missförstånd för en anbudsgivare i detta avseende. Förfrågningsunderlaget kan inte tolkas på annat sätt.

Enligt AFB.31 gäller att anbud ska vara uppställt enligt anbudsformuläret. Anbud som inte uppfyller kravet ska förkastas av upphandlande enheter och inte tas upp till prövning. Dessa anbud är "orena". Detta följer av principen om likabehandling av anbudsgivare i 1 kap 9 § LOU.

Kommunen har i strid med ovanstående princip låtit anbudet från Skanska gå vidare till anbudsprövning trots att anbudet avviker från uppställt krav. Avvikelsen består i att Skanska inte har angett efterfrågat pris på hissinstallationen. Anbudet är därför orent och skulle inte ha beaktats vid anbudsutvärderingen.

Kommunen har genom att uppta det orena anbudet från Skanska till prövning förfarit på ett sätt som har stått i strid med principen om likabehandling i 1 kap. 9 § LOU. Som en direkt konsekvens därav har bolaget lidit skada, eftersom kontraktet annars skulle ha tilldelats bolaget.

SKÄL FÖR BESLUT*Tillämplig bestämmelser*

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlade myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 2 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Förvaltningsrättens bedömning

Vid sin bedömning av förutsättningarna för ett interimistiskt beslut har förvaltningsrätten att göra en preliminär bedömning av om den upphandlande enheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan regel i lagen och om detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

De omständigheter som bolaget anför kan ha inneburit att den upphandlande myndigheten har brutit mot LOU på ett sätt som medför att principerna i 1 kap. 9 § LOU har trätts för när.

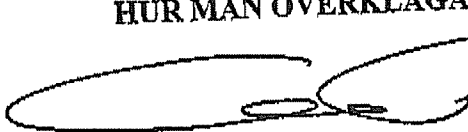
FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

BESLUT

Enligt Regeringsrätten ska ett interimistiskt beslut ses just som en tillfällig åtgärd i avvaktan på det slutliga ställningstagandet. Ett sådant förordnande kan krävas för att göra det möjligt att överhuvudtaget kunna genomföra en överprövning av en viss upphandling (jfr Regeringsrätten avgöranden RÅ 2003 ref. 64 och 2005 ref. 17).

Förvaltningsrätten anser med hänsyn härtill att upphandlingen tills vidare inte bör få avslutas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B)

Olle Holmstedt

Föredragande har varit Henny Johansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.